

Nařízení Rady 834/2007
a
praktická cvičení

Jiří Řehořek
předseda

AGT CONSULTING občanské sdružení

1. Základní výklad NR 834/2007

- Důvody vydání nové legislativy
  - Ekologický způsob produkce plní dvojí společenskou roli
  - Podíl EZ je na vzestupu ve většině členských zemích
  - Je třeba vytvořit nový právní rámec – původní je z roku 1991
  - Je třeba právní rámec vhodněji a přesněji formulovat
  - Rozvoj ekologické produkce by měl být usnadňován

- Mimo EZ je ve světě velký rozmach GMO – je třeba upravit a konkretizovat vztah ke GMO
- Vyšší využívání obnovitelných zdrojů
- Zvyšování a zachování úrodnosti půdy a předcházení erozi
- Recyklace organických materiálů
- Zásadní význam živočišné produkce
- Snižování znečišťování životního prostředí
- Dobré životní podmínky zvířat
- Označování biopotravin a bioprodukce
- Zachování důvěry spotřebitele
- Zjednat na trhu jasnost ve věci označování bioproduktů

-
- Používání jednotného loga
  - Předejít klamavým praktikám
  - Vyřešit vztah ke třetím zemím v oblasti ekologické produkce
  - Zajistit bezproblémové fungování vnitřního trhu a kontrolního systému
  - Stanovení vnitrostátních norem v souladu s evropskými normami

Účel, oblast působnosti a definice

- Účel a oblast působnosti

- Všechny fáze produkce, přípravy a distribuce ekologických produktů a jejich kontroly
- Používání označení EZ

- Definice

- Ekologická produkce
- Fáze produkce, přípravy a distribuce
- Hospodářský subjekt
- Rostlinná a živočišná produkce
- Přejít z konvenčního zem. Do

Cíle a zásady ekologické produkce

- Cíle

- Udržitelný systém řízení zemědělství
- Respektování přírodních systémů a cyklů
- Produkce vysoké jakosti
- Produkty, jejichž výroba nepoškozuje životní prostředí, zdraví lidí, zdraví rostlin a zvířat

- Obecné zásady

- Vhodné plánování a řízení biologických postupů
- Vyloučení používání GMO
- Omezení využívání vnějších vstupů
- Přísné omezení použití syntetických chemických látek
- Dodržování hygienických pravidel s ohledem na vnitrostátní předpisy dané země
-

Zvláštní zásady vztahující se na zemědělskou produkci

- Zachování a lepšování živé složky půdy
- Minimalizace využívání neobnovitelných zdrojů
- Recyklace odpadů a vedlejších produktů rostlinného a živočišného původu
- Zohlednění místní nebo regionální ekologické rovnováhy
- Péče o zdraví zvířat založená na podpoře přirozené imunologické obrany zvířete
- Provozování živočišné výroby, která je vázána na půdu

- Získávání produktů ze zvířat, která byla od narození nebo vylíhnutí po celý svůj život chována ekologických podnicích
- Krmení hospodářských zvířat ekologickým krmivem
- Dodržování vysoké provně dobrých životních podmínek zvířat s ohledem na jejich zvláštní potřeby
- Uplatňování chovatelských přístupů, které zlepšují imunitní systém a posilují přirozenou obranyschopnost

Zvláštní zásady vztahující se na zpracování ekologických potravin

- Ekologické potraviny se získávají z ekologických zemědělských složek
- Použití potravinářských přídatných látek, nezískaných z EZ je omezeno na použití v případě nevyhnutelné technologické potřeby
- Nepoužívají se látky nebo zpracovatelské metody, které by mohly uvádět spotřebitele v omyl
- Potraviny musí být pečlivě zpracovávány

Zvláštní zásady vztahující se na zpracování ekologického krmiva

- Ekologické krmivo se získává z ekologických krmných surovin
- Použití doplňkových látek jen v případě nevyhnutelné potřeby
- Nepoužívají se látky nebo zpracovatelské metody, které by mohly uvést spotřebitele v omyl
- Krmivo musí být pečlivě zpracováno

Pravidla produkce

- Zákaz používání GMO
  - GMO se nesmí používat jako potraviny, krmivo, činidla, přípravky na ochranu rostlin, hnojiva, pomocné půdyní látky, osivo, vegetativní rozmnožovací materiál, mikroorganismy a zvířata v ekologické produkci
- Zákaz používání ionizujícího záření

- Pravidla rostlinné produkce
  - Využívání způsobu obdělávání a pěstitelských postupů, které zachovávají nebo zvyšují obsah organických látek v půdě
  - Úrodnost a biologická aktivita půdy se udržuje a zvyšují víceletým střídáním plodin, zeleného hnojení, používáním luštěnin
  - Je povoleno používání biodynamických přípravků
  - Nepoužívají se minerální dusíkatá hnojiva
  - Prevence škod způsobených škůdci, chorobami a plevely je založena především na ochraně přirozenými nepřáteli a pěstitelských postupech
  - Používání ostatních hnojiv a prostředků na ochranu rostlin je možno pouze u povolených přípravků

-
- Používání osiva a vegetativního rozmnožovacího materiálu – pouze z ekologické produkce
  - Používání prostředků na čištění a desinfekci – pouze schválenými přípravky
  - Sběr volně rostoucích rostlin – pouze rostoucích přirozeně v přírodních oblastech, bez intenzivní zemědělské výroby
  - Sběr nesmí mít vliv na stabilitu přírodního stanoviště

Pravidla živočišné produkce

- Původ zvířat

- Ekologicky chovaná zvířata se rodí a jsou odchována v ekologických podnicích
- Pro účely plemenitby je možno použít plemeníka z konvenčního podniku
- Zvířata, která byla za povolených výjimek nakoupena z konvenčního podniku, musí dodržovat období přechodu

• Chovatelské podmínky

- Osoby pečující o zvířata musí mít základní znalosti a schopnosti pečovat o ně
- Chovatelské postupy musí respektovat splnění vývojových, fyziologických a etologických potřeb zvířat
- Zvířata musí mít stálý přístup na otevřená prostranství, nejlépe na pastviny
- Počet hospodářských zvířat je omezen v závislosti na ochraně půdy a životního prostředí
- Ekologicky chovaná zvířata musí být chována odděleně od konvenčních

- Vazné ustájení a izolování zvířat je zakázáno
- Doba trvání přepravy je minimalizována
- Jakékoli utrpení musí být minimalizováno včetně samotné porážky
- Včelíny musí být umístěny v oblastech s dostatkem zdroje pylu a nektaru v dostatečné vzdálenosti od intenzivní zemědělské produkce
- Úly jsou vyrobeny z přírodních materiálů
- Usmrcení včel v plástech jako metoda spojená se sklizní včelařských produktů je zakázáno

• Plemenitba

- Při rozmnožování se používají přirozené metody
- Rozmnožování nemá být navozeno za použití hormonů, klonování, přenosem embryí
- Vybírají se vhodná plemena

• Krmivo

- V první řadě z podniku, kde jsou zvířata chována
- Zvířata mají přístup na pastvu
- Jiné než ekologické krmivo – pouze schválené
- Nepoužívají se růstové stimulanty
- Mláďata jsou krmena přírodním, mateřským mlékem

• Prevence nález a veterinární péče

- Základ tvoří výběr plemene a linie, chovatelské postupy, kvalitní krmivo, tělesný pohyb, přiměřené a vhodné ustájení, dodržování zoohygieny
- Nákaza se řeší okamžitou léčbou, aby se zabránilo utrpení zvířat
- Alopatická léčiva pouze na doporučení lékaře
- Použití imunologických veterinárních léčiv je povoleno
- Čistící a desinfekční prostředky – pouze schválené

Produkty a látky používané v zemědělství a kritéria pro jejich schválení

- Komise schválí seznam látek, možných k použití v EZ pro účely:
  - Přípravky na ochrany rostlin
  - Hnojiva a pomocné půdní látky
  - Jiné než ekologické krmné suroviny
  - Produkty pro čištění a dezinfekci

- Schválení produktů a látek podléhá těmto kritériím
  - Jejich použití je nezbytné pro trvalou produkci
  - Jsou původem rostlinného, živočišného, mikrobiálního nebo minerálního
  - Jejich použití je nezbytné pro kontrolu škodlivých organismů a nejsou k dispozici jiné vhodné přípravky
  - Každý členský stát může na svém území upravit použití těchto produktů dle aktuálních místních potřeb

Přechod

- Hospodářství , která zahájí ekologickou produkci:
  - Období přechodu začíná v okamžiku, kdy hospodářský subjekt svou činnost příslušným správním orgánům
  - Během období přechodu dodržuje všechna pravidla pro EZ
  - Pro jednotlivé druhy rostlinné nebo živočišné produkce se stanoví konkrétní podmínky přechodu
  - Produkce z přechodného období nesmí být označena BIO

Produkce zpracovaných krmiv

• Obecná pravidla

- Časová a prostorová oddělenost od produkce jiných neekologických krmiv
- Ekologické krmné suroviny nesmí tvořit součást ekologického krmiva s jinými neekologickými krmivy
- Žádné suroviny nesmí být zpracovány za pomoci chemických syntetických rozpouštědel
-

Produkce zpracovaných potravin

- Obecná pravidla

- Příprava je časově i prostorově oddělena od jiných než ekologických potravin

- Složení zpracovaných ekologických potravin:

- Produkt je vyroben zejména ze složek zemědělského původu (nebere se v úvahu přidaná voda a jedlá sůl)
- Lze použít pouze látky, pokud jsou schváleny
- Ekologická složka nesmí být přítomna současně se shodnou neekologickou
- Potravin y získané z plodin z přechodného období obsahují pouze jednu složku plodiny zemědělského původu

Pružnost

- Výjimky se omezují na minimum
  - Jsou-li nezbytné v zájmu:
    - Zachování ekologické produkce
    - Zajištění přístupu ke krmivu, osivu, vegetativnímu rozmnožovacímu materiálu, zvířatům
    - Zajištění přístupu ke slokám nedostupným v ekologické podobě
    - Řešení zvláštních problémů
    - Dočasných opatření

Označování

- Používání výrazů odkazujících na ekologickou produkci
  - Výrazy „BIO“ a „EKO“ se mohou používat pouze pro produkty, jehož složky byly získány v souladu s pravidly pro EZ

Kontrolní systém

- Povaha a četnost se stanoví na základě posouzení rizika výskytu nesrovnalostí a porušení
- Kontrolní subjekt je schválen podle evropské normy
- Každý hospodářský subjekt zabývající se EZ je povinnen dodržovat kontrolní systém a podřídit se mu
- Kontrolní subjekt vystaví osvědčení každému hospodářskému subjektu, který splňuje požadavky tohoto nařízení

Opatření pro případ porušení a nesrovnalostí

- Je-li zjištěna nesrovnalost, kontrolní orgán zajistí, aby označení celé dávky nebo série neobsahovalo označení eko, bio
- Informace o porušení se sdělí příslušnému nadřízenému orgánu
-

Obchod se třetími zeměmi

- Dovoz vyhovujících produktů
  - Dovážené produkty musí splňovat veškeré podmínky tohoto zákona
- Dovoz produktů poskytujících rovnocenné záruky
  - Dovážené produkty musí být získány v souladu s pravidly tohoto zákona

2. Procvičování získaných informací

- Postupně Vám bude lektor otvírat jednotlivé otázky.
- Vaším úkolem bude na tyto otázky nacházet správnou odpověď z několika nabídek (mohou být všechny správné a nebo také žádná správná)
- Odpověď si napište na papír
- Jakmile projete všechny otázky, lektor s Vámi společně bude hodnotit Vaše odpovědi

Zadání 1

- Ekologickou produkcí podle tohoto zákona je myšleno:
  - a) chov zvířat v systému ekologického zemědělství bez přímé vazby na zemědělskou půdu
  - b) pěstování plodin v systému integrované produkce
  - c) řízení zemědělského podniku v souladu s environmentálními postupy šetrnými k životnímu prostředí

Zadání 2

- Ekologické zemědělství by se mělo v první řadě spoléhat na:
  - a) nákup vhodných surovin od ostatních ekologických producentů
  - b) vhodné a cílené využívání povolených výjímek
  - c) obnovitelné zdroje z místně příslušných zemědělských systémů

Zadání 3

- Základními prvky systému řízení ekologické rostlinné produkce jsou
  - a) péče o úrodnost půdy, volba druhů a odrůd, víceletý program střídání plodin
  - b) péče o úrodnost půdy, volba druhů a odrůd, víceletý program střídání plodin a využívání doplňkových hnojiv, pomocných látek a přípravků na ochranu rostlin
  - c) ekologická rostlinná produkce by měla přispívat k zachování a zvýšení úrodnosti půdy a předcházení erozi.

Zadání 4

• Ekologická živočišná produkce se řídí těmito pravidly

- a) živočišná produkce je založena na využívání půdy
- b) vyjmenované druhy hospodářských zvířat mohou být chovány bez vázanosti na půdu (například výkrm monogastrů)
- c) dodržování norem welfare pro jednotlivé kategorie hospodářských zvířat

Zadání 5

- Důležité zásady zpracování potravin
  - a) zpracované potraviny by měly být získávány postupy, které zachovávají důležité vlastnosti produktu
  - b) Zpracované potraviny by měly být označeno eko nebo bio pouze pokud jsou všechny a nebo téměř všechny složky zemědělského původu ekologické
  - c) v případě potřeby je možno použít i konvenční složky, avšak pouze do 5% hmotnosti všech složek

Zadání 6

- Mezi obecné zásady ekologické produkce patří
  - a) vhodné plánování a řízení biologických postupů založených na ekologických systémech využívajících vlastní přírodní zdroje, které zakazují používání GMO obsažených ve veterinárních přípravcích
  - b) omezování využívání vnějších vstupů
  - c) použití syntetických chemických látek je přísně omezeno na výjimečné případy

Zadání 7

- Krmení hospodářských zvířat musí být zajištěno těmito formami:
  - a) vhodným ekologickým krmivem, popřípadě krmivem z přechodného období, v pastením období by měla tvořit převážnou část krmné dávky pastva
  - b) ekologická forma krmiva musí být bezpodmínečně dodržena bez ohledu na zdraví zvířat
  - c) v situaci, že není k dispozici dostatek ekologického krmiva, je povinností chovatele zajistit přísun jiného krmiva, aby zvířata nestrádala a situaci řešit s příslušnou kontrolní organizací

Zadání 8

- Základní pravidla rostlinné produkce
  - a) je zakázáno používání biodynamických přípravků
  - b) nepoužívají se minerální dusíkatá hnojiva
  - c) využívají se výrobní způsoby, které zachovávají nebo zvyšují obsah organických složek v půdě, zvyšují stabilitu půdy a její biologickou rozmanitost a předcházejí zhutnění půdy

Zadání 9

• Základní pravidla živočišné produkce

- a) zvířata musí mít původ pouze z ekologického hospodářství
- b) zvířata se rodí a jsou odchována v ekologickém hospodářství, ale pro účely plemenitby lze nakoupit zvířata z konvenčního hospodářství
- c) chovatelské postupy musí být v souladu se zákonem o ekologickém zemědělství bez ohledu na individuální potřeby zvířat. Zákon je postaven výše než zdraví a utrpení zvířat.

Zadání 10

• Výjimky produkce jsou možné za těchto podmínek:

- a) lze žádat pouze o výjimky, které jsou uvedené v zákoně
- b) v případě potřeby si osoba podnikající v systému ekologického zemědělství může zažádat o výjimku bez ohledu, zda je výjimka v souladu se zákonem, ale nesmí zahájit realizaci výjimky před jejím schválením kontrolní organizací
- c) výjimky se používají pouze v případě, že nejsou dostupné vhodné alternativy

Konec

- Právě jste si ohodnotili Vaše znalosti. V případě, že jste nebyli úspěšní tak, jak byste si přáli, přijďte na seminář ještě jednou a uvidíte, že po druhém a dalším vyslyšení této problematiky budete „kovaní“ v dané problematice více, než kterýkoli jiný odborník.